ALMINE RECH

Jan-Ole Schiemann
Les fleurs du mal à la tête

Oct 28 — Dec 4, 2021 | Brussels

De action painting en poëtische afslagen die Jan-Ole Schiemann toepast, getuigen van oscillaties: tussen figuratief en abstract, tussen uitknipsels en wazige nevels, tussen cartoonesk en existentieel, tussen zorgeloze acrobatische kinetica en het politieke. Zijn aanpak is onbetwistbaar anders: hij confronteert het doek met alles en niets tegelijk. Het is deze psychologische splitsing, deze energieke, gelaagde benadering die brutaal en onverschrokken losbarst in collagevorm. Het herinnert ons eraan dat we heel veel controle hebben over onze perceptie van diepte.

In de 'flapper jazz'-vermomming van een vroege Betty Boop waadt Schiemann door de kleverige principes van action painting en de 20e-eeuwse geschiedenis van animatie, verwonderd door de spookverschijningen van zijn eigen misschien-bewuste verwijzingen. Vaak begint hij met bronnen die geen enkele overeenstemming lijken te vertonen: uitgeknipte oude cartoons, economische theorie, architectuur, advertenties, zijn eigen minutieuze schetsen. Fragmenten worden in collagevorm op transparante dia's geplakt en geprojecteerd op dorstig, onvoorbereid, blanco doek – een krachtige werkwijze die ons vanaf het eerste begin herinnert aan ons eigen oppervlakkige projecties en aannames. Een speelse insinuatietechniek die stekelige midzomerkransen op ons hoofd plaatst, beschuldigende spiralen van *fleurs d'épine:* het dwingt ons opnieuw te evalueren hoe we diepte beoordelen. En Betty Boop is verrassend diep:

"Ik ben er voor 97% zeker van dat je me niet mag. Maar ik weet 100% zeker dat het me niet kan schelen. Boop-oop-a-doop!"

Schiemann stopt dit eigenzinnige, rebelse vocabulaire in vijfkwartsmaat in zijn werk, waarmee hij pionier is van zijn geheel eigen kunstbeweging: een visuele vorm van 'scatten', een vocale improvisatie in de jazz. Een afbakenende, flegmatieke esthetiek geleid door verschuivende schaduwen, dunne lagen acrylverf, geïmproviseerde toevoegingen met houtskool en oil stick, ongetemde schetskunst die ons dwingt te kijken, *en nogmaals te kijken,* naar onze visie op diepte. 'Scatten' in de muziek is vocale rebellie, opstand, antagonistische monoloog, een afwijking van wat traditioneel wordt verwacht. De zanger improviseert nieuwe melodieën, ritmes, verhalen in overlappende partituren van speelse, sprankelende krullen. Muzikale citaten die uniek gelaagd en onherhaalbaar zijn, kinetische energie van een verbluffende nuance en complexiteit. Schiemann bootst de speelse verfraaiingen van 'scatting' visueel na met technische en artistieke bekwaamheid: toongradaties, gelaagd acryl, vlakken, verdichtingen, mistdampen, onvoorspelbare composities. Hij creëert *grijze gebieden* met grijze gebieden. Oculaire arrangementen die de toeschouwer verrassen met humor, architectonische refreinen, lyrische luchtspiegelingen en topografische flair … Jan-Ole Schiemann blaast ons volledig omver.

Schiemann is een van de meest prominente kunstenaars van zijn generatie geworden dankzij zijn weigering zich neer te leggen bij de terminale verveling van een bepaald type esthetische activiteit. Hij hanteert een ongetemde logica, waarbij attitude alles is. Zijn werk zeeft onze ideeën over traditie, diepteperceptie, flitsende, overlappende realiteiten door aaneengeregen slingeringen die voortdurend naar verandering smachten. Inktachtige composities vol humor en invallen, de hoofdpijn van vaststaande meningen, schema's die dapper de weg banen voor iets wat nieuw, vurig, oncategoriseerbaar is. Doeken die al staan voordat ze zijn opgehangen. Met grafietpotlood en een boeket van groengele en lila wilde bloemen schrijft Jan-Ole Schiemann zijn naam in de canon van de kunstgeschiedenis, veegt hem uit met de zijkant van zijn hand en stencilt hem terug in brullende koeienletters.

Het vergt moed, in al zijn vormen, om onze ogen te openen voor de controle die we mogelijk al hebben.

- Estelle Hoy, writer and art critic based in Berlin